

מסורת הש"ס

(א) [תוספתא דמכות פ"א
ע"ש, (ב) בס"א: הגוים,
(ג) ז"ל מזמן ראשון. רש"ש,
(ד) לפי האמת ז"ל י"ו בניסן.
רש"ל, (ה) פ"ר ר"ח ניסן, (ו) פ"ר
ר"ח תשרי, (ז) ז"ל לחובבן,

בשנמא צי דינא. מקרעין ומחליפין אח
לגטרורף שלא כדין מזמן ראשון דמן ה
אלא מיום שנכתב ואילך אלא צ"ד אל
ביית דין הפקר דנפקא לן (גטין יז:) מאלה

שעשו שליחם. לכתוב ולהעיד בשטר
ההלשון היאך חחרין ועושין שליחות
אחרת (א) ומי נלם להם כה זה: ולא
בצממיה. וכי נלם חחרין חחרין ועושין:
והואמר ר' יודא אמר ר' ששאל
שטרו ואמר לעדים כתבו לי אחר
חחרין וכתבין אפי' עשרה שטרות אם
לעדים אין כה צידם של עדים לחזור
ולכתוב שטר אחר לגבות מלקוחם וכי
קאמר ר' יודא אמר רב ה"מ בשטר
מתנה שאין בו אחריות (ב) וכיון דהכל
יודעין שגומ' לו השדה למה לא יכתבו
לו שטר מתנה להיות צידו לעדות
היהוה ארור גידור: ורבה אמר

בשלמא בי דינא א
אלא עדים שעשו י
שליחותן ולא והא א
עדים כותבין אפילו
אחת רב יוסף אמר ב
בשטר שאין בו אחר
הרי שהיו נושין בו א
ממאות וזו עדים מקרי
לן שטר אחר מזמן ר
רבי יוסי אומר שטר
ויכתבו שובר ומפני ש
שובר אחת כדי שיהי
שינובה מזמן ראשון וז
ראשון קאמר הכי ק
יהודה אי מזמן ראש
בחדא אי מזמן שני
בתרתי תנו רבנן
בשבת או בעשרה בר
וכשר דברי ר' יהודה
רבי יהודה והלא מע
והכשרת אמר ל
הכשרתי והא רבי יהו
רבי פדת הכל מודים
של שטר ונמצאת
או בעשרה בתשרי שי

לפירושו: **בְּחַיִּי פְּלִיגָא עֵלְךָ.** (ד) כי כותבין שוכר וגובין מומן
 רבאשון: **ח"ר שטר שכתב צו וזמן כשכתב או כעשרה בשארי.** כגון
 במקומות שמונים לחדש החמה^ט ובתב כשטר כע"ז לירח פלוני וכשאלו
 ונוקקין לכיון מתי אירע יום כ"ו של אותו חדש נמלא עונות ביום שבת
 ואז ביום עשירי לתשרי יליינו יוה"כ והכל יודעין שלא נכתב לא בשבת
 ולא ביוה"כ וממלא שלא נכתב במוציא יום המוכיח כשטר דלפי ר' מוקדס
 הוא ופסול אז מאוחר וכשר: **שטר מאוחר הוא וכשר דלפי ר' יהודה.**
 דס"ל לרבי יהודה כל שטר מאוחר כשר ואפילו אותו שאין להוכיח
 שטר אם מאוחר הוא ואם לאו וכ"ש זה שזמנו ביום השבת
 הכפורים שהזמן מוכיח שהוא מאוחר ואפי" רבי יוסף מודה
 בצידי דלא נפיק מנייה חורבא מהאי דמפרש ואזיל. והא ליכא
 למימנא שמה מוקדס הוא ופסול כמו שפירש רבינו חננאל הלא תראה
 דרמין עליה דלמיתנין (סנהדרין דף נג.) דתנן אחד דיני ממונות
 ואחד דיני נפשות בדרישה ותקירה שחלמך (ויקרא כד) משפט אחד
 יהיה לכם הא דמניא בתוספתא בתחלה מסכת מכות שטר שכתבו

צבו וזמנו באחד בניסן בשמיטה וצאו עדים ואמרו היאך אתם מעבירי עממנו הייתם במקום פלוני שטר ועדיו כשרין חיישינן שמא יאחרוהו ואלולא דחו מנייהו וק"ל דלא מותבי' מיובתא אלא ממנה' או לא הוה מדאורייתא לא בעינן דק"ל כה"ל לקיש דלמנר (כתובות דף יט.) והפסול לאחרנייהו קיום ש"מ דלא לפסול את השטר עליו הראשי אלא עליו הראשי: ור' יוסי פוגל שטר מאוחר לעמלא שאין בתומו כששטר מאוחר והכשרת: א"ל כשהכשרתי כזה. שכתוב זמנו בשבת כותבין שטרות בשבת וציוס הכפורים והכל יצינו שהוא מאוחר ולא יצוים רח"י לכתיבה ולא יודע אם מאוחר הוא אם לאו כההוא פלג' יהודה ור' יוסי בכל שטרות מאוחרין בעינן זה כשהשטר נוקטין למנו' היום השבת או כעשרה בתשרי שטר מאוחר הוא או וכשר לדברי ר' זבדא אכן קסדי אחירוהו וכתבנהו שרי הכל יודעים שלא נכתב בשבת לקמן^(*) וה"ק ר' פדת הכל מודים כההוא שטר דקמני כדאמא שטר

אָלע עדיס שעעטו שײַחות ב׳. מימא קאָט על הלשון דמשמע (י) שעטו שליחותו כזר גורם שלא יעשו כי היא להתקבל דכתיב תפוחא ושמה היה נפוחא וקאמר עשו עדים שליחותן ולא יתבזו עוד הם יחא אכל הכא אין ליישב כלל דכ״ש

למה מלוה על פה שאין יכולין לכתוב
מוזמן ראשון דל"כ ה"ל מוקדם מגור
ועוד דהסם בגיטין מה שאין יכולין
לעשות שליחותן זהו משום ששליחותן
פסקה משעה שעשו את הראשון ואם
יעשו אחר אין זה שליחותו של הכל
שלא נזהר לכתוב אבל אם מלוה
לכתוב שני יכולין לעשות והכל אע"פ
שלוה מלוה להם לכתוב לעשות שטר
א ראשון לא יעשו דל"כ מאי דוחקיה
דמלוה לקרוע שטר הראשון אם אין
הלוה כופוה לכך ואם כן רואה הלוה
בזכר דאין לו מרזי כן הלוה אינו רואה
אלא מוזמן שני כי מה טענה היה לו
בזה וע"כ צריך כאן לפרש כן וכי עדים
אע"פ שעשו שליחותן וכבר חלה
שעבוד על דין יכולין לעשות בשביל
כן שטר אחר כיוצא בזהשון^א מאחר
שדומה למוקדם ואפי' אם מלוה להם
הלוה אין זו סכרה שאם כן יאמרו כל
שטר מוקדם כבר נזהר במימחם
בשטר מוקדם אבל כמה שיתבה
ב"ד מוזמן ראשון לא יצא לחתום בשטר
מוקדם כי ידעו שהוא פסול וזוה
יתלו הכשר שצ"ד אלימי לאפקועי
מומנא והלשון מגומגם ביותר:
בותרבין אפי' עשרה שטרות.
ואם תאמר למאי דס"ד
דבאחריות מיירי תקשי ה"ל דלמר
לעיל (97 דהסם): אבל שטרן מתק

וּמִמֶּכָּר כּוֹתֵצִין חוּץ מֵאֲחֵרִיּוֹת שֶׁבּוּ וְי"ל דְּלַעֲלֵי הֵבִי פִירוּשׁוֹ דְּהוּא אָמַר אֲבָד
 טַעַר חֻבֵּי וְחִישִׁינָן דְּלִמָּא טְרִיף וְהֵדַר טְרִיף אֲבָל הֵכָּא מִיירִי בְּשִׁדּוּעַ לָנוּ
 שְׂנֵאֲבָד אִו רִאֲיוֹנָהּ שְׂנֵאֲרָף: **בְּזִמְנֵי רֵאשִׁוֹן** ר' יְהוּדָה לֹא מִירַשׁ לִר' יוֹסִי
 מִזְמָן רֵאשִׁוֹן אֲבָל בְּרִייתָא הִיא שְׁנוּיָה בְּמִילֵיתָה דְּרַבִּי יְהוּדָה לִפִּי הָאֲמָת:
שֵׁאִם הוּזְקַקְנוּ ^(א) לְעֻדְתוֹ שֶׁל שֹׁמֵר. הָאֵל לִישָׁנָא שְׂמַעַת שֶׁאֵין
 כְּמוֹב לְהִדְיָ כֵּן אֲבָל ^(ב) בְּנִסְקָא וְהָאֵל לִי בְּיוֹם חֲמִישִׁי
 וְעַתָּה נִמְלֵא ^(ג) בְּנִסְקֵי מַכּוּנוֹת בְּשִׁבְעַת וְכֵן בְּיוֹם שֵׁנִי בְּשִׁבְעַת שְׁנֵי
 שֶׁל תַּשְׁרִי ^(ד) וְהָאֵל חַל בְּשִׁבְעָה ^(ה) נִמְלֵאֵת עֲשׂוֹנָה מַכּוּנוֹת בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים
 וְחִיתָמָה נִימָא דְּטוּעָה בְּקִבְעֵיָא דִּירַחֵא ^(ו) וְהִיאָה כֶּסֶר לְרַבִּי יוֹסִי ^(ז) וְאִמָּא
 פִּסְכּוֹל וְלִר' יְהוּדָה נִמִּי יוֹחֵא טַפִּי לְנִימֵר הֵבִי מִמֶּה שְׂנֵאֲמַר שְׂנֵאֲבָד
^(ח) (לְחוּבָא) צַעֲלָמָא בְּשִׁלְמָא לְיוֹם הַכַּפּוּרִים לֹא קָשִׁיָּא מִיֵּד כִּיּוֹן
 שְׂמֹכִיר בְּאִזְיָה יוֹם לְשִׁבּוּעַ שְׂאוֹתוֹ יוֹם הִיא יְדוּעַ שְׁהִיא יוֹם הַכַּפּוּרִים
 שְׂבִיבָה לֹא הִיא טוּעָה אֲלָא מִשְׁבֵּת קָשָׁה וְאוֹמַר ר"י דְּמִיירִי אַחֲרֵי רֹבּוֹ
 שֶׁל חֹדֶשׁ כְּדֹאמַר בְּהִיּוּ בּוֹדֵקִין (סֵפֶהֲרִין דָּף מ"א): לֵדִי אֲפֹסֵר לָלֶא שְׂמַע:
 מִתְקִיף

על שטר זה שנמסרה לכם עדות זו במקום הזה והלא בצאותו היום וצוהו ושקלו וטרו ר' חנינא ורבינא לאוקמי תרוייהו מתני' ומתניתא יתא' שהיא הלכה ומו' הא בהדיא אמר' קיום שטרות מדרבנן הוא' אם החתומים על השטר נעשה כמי שנחקרה עדותן בצית דין ורבנן הלכך מעמידין שטר זה בחזקת מאחור והטוען ר' מוקדס הוא כדי' הכחה כלל דמפרש לקמיה [ע"צ]: והלא **מעשה נא לפעוד צלפורי**. וה"כ בהשמי' שמתוכו מוכיח שלא נצטוו זמנא שהרי אין ישראל' פיק מינייה חורבא דלקמן [ע"צ] אבל במאחור בעלמא שזמנא כתוב' על' ערך ופסילנא וטעמא לקמן [שם]: **אמר ר' פדס הכל מודים**. ר' למתי מגיע עונות של שטר ומנאלת עונת הזמן הכתוב בו מכון' דדמי כמי שכתוב בתוכו שטר' דנן דכתבנורו לאו זמניה כתבנורו' וביום הכפורים ויכירו שהוא מאחור ולא אתי לירי חורבא דמפרש' כתוב זמנו בשבת כו' דכשר והיינו דקאמר ליה ר' יוסי צוה הכשרתי:

קב א מ״י פכ״ג מהל'
מלוה ולוה הל' טו סמג
עשין דז טוש״ע ח״מ ס״ נד
סעיף א:
קב ב טוש״ע ח״מ ס״ רלט
סעיף א בהג״ה:
קד ג מ״י פכ״ג מהל'
מלוה ולוה הלכה ד סמג
עשין דז טוש״ע ח״מ ס״ מג
סעיף יד:

רבינו א

[illegible][illegible]

שטר ונמצא כו' ידידע ששטר מאוחר הוא וכשר. לפי שהואיל שבכונה דקדקו העדים וכתבו כן בידוע כדי ללמדנו ששטר מאוחר הוא ובהוא אמר בזה הכשרתי: